

26. Europaudvalgsmøde 27/2 2009

miljørigtig energikilde. Så kunne der komme nogle energipolitiske synspunkter i spil i forhold til, om man syntes, at den mulighed skulle være der eller ej, sagde fødevareministeren og tilføjede, at hun troede, at det dækkede i forhold til, at der kunne være forskellige politiske synspunkter om, hvordan man energimæssigt skulle prioritere.

Den fungerende formand sagde, at i det øjeblik det var affald, var det under de almindelige affaldsbestemmelser under affaldsdirektivet, og der havde man sådan et affaldshierarki, ligesom man havde på dansk niveau, nemlig genanvendelse og nyttiggørelse, hvor nyttiggørelse i affaldsdirektivet betød at forbrænde. Man skulle først prøve at genanvende, og genanvendelse var bl.a. sådan noget som at omarbejde det til dyrefoder. Det kunne også være andre ting, og det var så det, man prioriterede højest, og så kom afbrænding. Sådan var systemet i det forhold til affald.

Noget andet var så, sagde den fungerende formand, at der var stor forskel på de europæiske lande, vi havde rigtigt mange affaldsforbrændingsanlæg, men det var der mange lande, der ikke havde, og man kunne ikke sige entydigt – nu prøvede hun at være nøgtern – om effektiviteten var størst ved at brænde de døde dyr af i et kraftværk eller i en affaldsforbrændingsanlæg af den ene eller den anden art, det kom an på, hvor nye de anlæg var.

Endelig var der så biogassen, som trivedes vældigt godt med nogle fede stoffer fra animalsk affald, og der var selvfølgelig en kamp om, hvem der skulle have de ressourcer, sagde den fungerende formand. Skulle de gå til genanvendelse til hunde- og kattemad, skulle de gå til biogassen, der gjorde, at man fik mere ud af den, eller skulle den gå til kraftværkerne, der typisk var fyret med en eller anden form for fossilt brændsel. Det var sådan set det slagsmål, der var her, sagde den fungerende formand.

Fødevareministeren sagde, at hun troede, at hun retfærdigvis skulle sige, at der her blev lavet en mulighed for det, og at slagsmålet så kom nationalt. Forordningen gav udelukkende mulighed for, at man nationalt kunne vælge at anvende det på anden vis end hidtil.

Lone Dybkjær sagde, at hun så havde lyst til at anlægge en EU-vinkel på den samlede effekt af dette her. Det var måske ligegyldigt i Danmark, sagde hun og foreslog, at de så helt væk fra afgiftsdiskussionen, som hun betragtede som en anden diskussion. Men hvad var den EU-mæssige begrundelse for, at man gerne ville indføre det, spurgte hun.

Fødevareministeren svarede, at det var ønsket om at give denne fleksibilitet til at nyttiggøre dette fedt i anden sammenhæng, og i det hele taget at opdatere regelsættet i forhold til, hvordan det var gået i de senere år. Så det var fleksibiliteten i forhold til anvendelsesmulighederne under sikre vilkår.

Den fungerende formand sagde, at det kunne hun ikke helt forstå, for de nationale myndigheder i de forskellige lande kunne jo godt i dag brænde det af, men så gik det bare under deres affaldsbestemmelser. De behøvede ikke at have det omkategoriseret som et brændsel for at kunne brænde det af, så hun havde lidt svært ved at se, hvorfor det skulle øge fleksibiliteten, når landene i dag kunne vælge, om de døde dyr primært skulle gå til hunde- og kattefoder, eller de primært skulle brændes af. Man var bare sikker på, at man så havde det under de

bestemmelser, der var på affaldsområdet, sagde hun. Hvis det var korrekt forstået, at man godt kunne gøre det i dag, havde hun lidt svært ved at se, at det skulle give den yderligere fleksibilitet, hvorimod hun kunne se, at det skubbede en lille dør åben for, at man kunne få det rent over i forbrændingssektoren, altså kraft/varmesektoren.

Fødevarerministeren sagde, at hun da mente, der var tale om en større fleksibilitet, fordi man jo nu fik mulighed for ikke bare at håndtere det som affald, men også en mulighed for at håndtere det som brændsel. Og det gav jo så en større fleksibilitet.

Fødevarerministeren understregede igen, at denne forordning kun tog stilling til kravene om fødevarerikkerhedsmæssig håndtering af det affald, og at de andre bestemmelser lå et andet sted.

Den fungerende formand spurgte, om regeringen, hvis fødevarerministeren fik dette mandat, ville bruge det til at opkategorisere på dansk jord, altså til at flytte animalske biprodukter fra affaldskategorien til brændselskategorien.

Fødevarerministeren svarede, at det var den vurdering, miljømyndighederne skulle ind og foretage i forhold til de krav, der i givet fald blev stillet i forhold til anvendelsesmuligheden. Men at hun da syntes, det ville være oplagt at se på hvad der energimæssigt kunne være at hente, hvis der var noget at hente. Men det blev altså miljømyndighederne, der skulle forholde sig til det.

Den fungerende formand sagde, at hun var den eneste, der var tilbage på talerlisten, og at hun bare ville begrunde, at SF ikke ville give mandatet.

Man kunne faktisk brænde det af, og det gjorde man også i dag, vi brændte det af i kraftværker, men sagen var, at forordningen kunne anvendes til – og det havde fødevarerministeren heller ikke sagt nej til – at man opkategoriserede husdyrgødning til brændsel. Og problemet ved at gøre det, var at man ville få en helt ublu konkurrence til biogassen, og at man dermed svækkede biogassen, og det var SF's væsentligste årsag til at være imod mandatet.

Den fungerende formand gjorde opmærksom på, at der dagen før havde været en lang diskussion i Folketinget om affaldsafgifterne, og hvis der ikke var nogen afgift på at afbrænde husdyrgødning, ville det betyde, at man ville få endnu en bevægelse væk fra biogassen, og hun mente, at det var et vældig stort problem, fordi vi havde et kæmpe potentiale, man skulle have udnyttet, og vi kunne i forvejen brænde de døde dyr af, og det gjorde vi faktisk også.

Lone Dybkjær sagde, at hun syntes, at det var vigtig at få fødevarerministerens kommentar til det.

Fødevarerministeren sagde, at hun også syntes, at det fordrede, at hun gav en yderligere kommentar i forhold til begrundelsen. For det ville jo meget afhænge af, hvad incitamenterne var til at gøre det ene eller at gøre det andet. Og fødevarerministeren var simpelt hen ikke enig i, at det nødvendigvis ville bevirke en forskydning i forhold til biogas, tværtimod mente hun, at man også ville kunne forestille sig det modsatte, sagde hun og bad om teknisk bistand.

Specialkonsulent Poul Arne Iversen: Man har jo tidligere taget stilling til den situation, hvor man lod husdyrgødning bioafgasse og dernæst separere og for-

brænde fiberfraktionen. Den fremgangsmåde var sådan set godkendt i Folketinget, og der var en undtagelse fra de gældende afgiftsregler på den situation.

Der kan man så sige, at ved at man i biproduktforordningen nu åbner for, at man kan brænde biprodukter som brændsel, er der altså en mulighed for, at man også i den situation, som vi allerede har taget positivt stilling til, kan sige, at den forbrænding af fiberfraktionen muliggør, at man måske kan få et bedre energiudbytte, fordi det kan anvendes som brændsel i stedet for at gå ind i et affaldsforbrændingsanlæg, hvilket i dag kræves efter biproduktforordningens regler.

Så kan man sige, at den mulighed er der så, men som den fungerende formand siger, er der også mulighed for, at man med dette forslag til forordning direkte vil kunne brænde de tørre husdyrgødningsfraktioner. Men det bliver så en anden situation, der er stadig væk afgifter på det, og det er så Miljøministeriet, der definerer, hvornår det er affald og ikke affald, og hvordan kan man brænde det, hvad er det for kriterier, der skal opfyldes i de forskellige sammenhænge.

Pia Adelsteen sagde, at hun bare ville sige, at det var i orden.

Den fungerende formand sagde, at hun ikke ville forlænge diskussionen og underholde om, hvordan afgifterne bevægede sig i øjeblikket, men at hun ville konstatere, at fødevareministeren havde et flertal for sit mandat, idet SF og Enhedslisten dog sagde nej til det. Hun spurgte, hvad de radikale sagde.

Lone Dybkjær sagde, at det var klart nok, at i det øjeblik, man skulle betale afgifter på et affaldsanlæg, så ville det selvfølgelig på en eller anden måde presse ting over i et brændselsanlæg, men at hun ikke kunne vurdere, om det spillede en rolle for den danske situation, og det ville hun godt have et svar på.

Lone Dybkjær sagde, at hun godt kunne ønske sig at få et svar fra embedsmændene, der sagde, at der var ikke noget, der gjorde, at dette her ville gå direkte til brændsel, men at det var klart, at i det øjeblik, man betragtede det som affald, så var der afgift på, og i det øjeblik man kunne bruge det direkte som brændsel, så var der ikke nogen afgift, at det var den substantielle forskel.

Så kunne man sige, at hvis man skulle betale afgift, så ville man være interesseret i at bringe vægten ned, og det ville sige, at man i højere grad ville vælge genanvendelse. Hvis det var tilfældet, ville Lone Dybkjær heller ikke give mandatet til det, for så mente hun, at dette her ville føre til, at man genanvendte mindre. Var det en korrekt fortolkning, spurgte hun?

Fødevareministeren sagde tværtimod.

Lone Dybkjær sagde, at hun ikke kunne forstå, at man så ville genanvende mere.

Fødevareministeren sagde, at man ville udnytte det bedre.

Den fungerende formand sagde, at det med afgifterne var der jo et forslag på, som var blevet benægtet i går, der var stadig væk afgift på husdyrgødning, hvis den tørre del af det blev afbrændt, inden det blev sendt i biogasanlæg, men afgiften var sænket meget. Men hvis man brugte denne forordning til at opkategorisere, så var der nul afgift på det, og så ville det altså efter formandens mening have den effekt, at man ville bruge mindre til genanvendelse og bruge mindre til biogas.

Bjarne Laustsen sagde, at han ikke følte sig overbevist om, at det var det rigtige spor, man var inde på, fordi vi stod jo i diskussionen om, hvordan vi skulle indrette os klogt i forhold til fremtiden med klima og sådan noget. Det kunne være, at man kunne udnytte affaldsstoffer i forbindelse med vores slagteriaffald, døde dyr, eller hvad det nu kunne være, bedre, end man gør i dag.

Men Bjarne Laustsen var ikke sikker på, at det i forhold til diskussionen om miljødelen var det rigtige, og derfor var han lige så skeptisk, som han havde været sidste gang, så det var også et nej til mandatet fra socialdemokraternes side.

Specialkonsulent Poul Arne Iversen: Biproduktforordningen handler jo om dyrs og menneskers sundhed, og forordningens bestemmelser går ud på at undgå, at der kommer smitte fra animalske biprodukter til andre dyr og til mennesker. Og det er i den sammenhæng, man skal se ændringen her.

Ved revisionen af den gældende biproduktforordning er man nået frem til, at det var uhensigtsmæssigt, hvis alle produkter skulle brændes efter affaldskriterier, som indebærer nogle omkostninger til teknisk udførelse, som måske ikke var nødvendige for at tilgodese de hensyn, som biproduktforordningen skal tilgodese, nemlig de sundhedsmæssige aspekter.

Derfor har man givet nogle flere anvendelsesmuligheder for disse her forskellige biprodukter, herunder en brændselsmulighed.

Der er ikke taget stilling i forordningsteksten til, om det betyder, at man skal omklassificere noget af det, eller om det er affald eller ikke er affald. I det tekstudkast, der ligger nu, er der en definition af affald, som siger: Affald er det, som i affaldsdirektivet er defineret som affald. Det vil sige, at man skubber affaldsovervejelserne og -definitionerne til miljølovgivningen. Det må så også betyde, at det er dér, man tager stilling til, hvordan disse her produkter skal håndteres teknisk sikkerhedsmæssigt i en forbrændingsproces. Om det skal være de regler, der gælder efter affaldsforbrændingsdirektivet, eller om der er lidt mere lempelige regler i den forbindelse.

Det er sådan set dér, skillelinjen er, og det er jo så igen efter de regler, vi har i Danmark, også affaldsdefinitionerne i affaldsreglerne, der bestemmer, hvornår der er afgift på efter afgiftssystemet, og hvornår der ikke er afgift på.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod fødevareministerens forhandlingsoplæg, men at S, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten havde sagt, at de var imod det.